

Crnogorski Komitet CIGRE

Savjetovanje

program rada

Hotel Maestral, Pržno
13 – 16. maj 2013. godine

Poštovane kolege,

Crnogorski komitet CIGRE organizuje 3. savjetovanje koje će se održati od 13. do 16. maja 2013. godine u hotelu Maestral u Pržnu. Na 3. savjetovanju CG KO CIGRE biće prezentirano 66 referata, napisanih u skladu sa pravilima CIGRE i preferencijalnim temama koje su definisane od strane 16 studijskih komiteta nakon 2. savjetovanja. Pored toga, na savjetovanju će biti organizovani okrugli stolovi koji će biti posvećeni aktuelnim temama iz oblasti elektroenergetike. Svjedoci smo da elektromagnetsko zračenje elektroenergetskih objekata privlači pažnju kako stručne i naučne javnosti, prije svega elektrotehničke i medicinske struke, isto tako i laičke javnosti, pogotovo one koja živi ili radi blizu energetske objekata. Ministarstvo održivog razvoja i turizma pripremilo je Nacrt zakona o zaštiti od nejonizujućeg zračenja i treba očekivati da će biti donesen ove godine. Ovo su bili razlozi da elektromagnetsko zračenje elektroenergetskih objekata bude tema jednog okruglog stola.

Očekujemo da će naše 3. savjetovanje okupiti značajan broj stručnih i naučnih radnika i poslovnih ljudi iz elektroenergetskih kompanija, industrije, projektantskih, konsultantskih, naučno-istraživačkih organizacija i fakulteta iz Crne Gore, bivših jugoslovenskih republika i šire. Učesnici Savjetovanja imaju mogućnost da u diskusijama, koje će biti vođene na plenarnim sjednicama Studijskih komiteta, daju svoj doprinos rješavanju aktuelnih problema u elektroenergetskom sektoru Crne Gore, u kome predstoje brojne aktivnosti u narednom periodu. U tom pravcu, naš glavni zajednički cilj jeste da Crna Gora u što kraćem periodu prestane da bude uvoznik električne energije. Usvajanjem nove Energetske politike Crne Gore i predstojećim aktivnostima za izradu nove Strategije razvoja energetike Crne Gore i Akcionog plana za realizaciju Strategije, trebali bi biti stvoreni uslovi za intezivan ekonomski razvoj u energetskom sektoru, za modernizaciju proizvodnih i prenosnih objekata, za izgradnju novih izvora električne energije, za korišćenje alternativnih izvora energije, a posebno hidro energije i energije Sunca i vjetra, za povezivanje elektroenergetskog sistema Crne Gore sa Italijom preko podvodnog kabla i izgradnja 400 kV dalekovoda Grbaljska Lastva - Pljevlja, kao i za organizovan pristup energetskej efikasnosti. Nadamo se da je konačno došlo vrijeme da se počne sa izgradnjom drugog bloka termoelektrane "Pljevlja". Ne znam koliko dugo još može Crna Gora odlagati preduzimanje intezivnih mjera i aktivnosti za iskorišćavanje hidroenergetskog potencijala, prvenstveno Pive. Mislim da je Crna Gora jedina država u Evropi, a možda i u svijetu, koja nije iskoristila ni 30% od

raspoloživog hidro potencijala, a uvozi značajne količine električne energije.

U ovim aktivnostima uloga crnogorskog komiteta CIGRÉ je značajna, jer očekujemo da će eksperti koje ona okuplja uspostaviti dobru komunikaciju sa ekspertima iz okruženja i šire u cilju što uspješnije realizacije zacrtanih aktivnosti i projekata u energetsom sektoru.

Pričinjava mi zadovoljstvo da Vas obavijestim da će 3. savjetovanje CG KO CIGRÉ otvoriti gospodin Vladimir Kavarić, ministar ekonomije u Vladi Crne Gore. Raduju nas odluke predsjednika Međunarodne CIGRÉ prof. Klausu Frohlich, jednog od vodećih eksperata iz oblasti djelovanja naše asocijacije i generalnog sekretara CIGRE gospodina Francois Meslier da prisustvuju svečanom otvaranju i radu 3. savjetovanja.

Stručni rad Savjetovanja biće praćen Tehničkom izložbom i poslovnim prezentacijama domaćih i inostranih kompanija na kojima će biti prezentirana najnovija dostignuća i mogućnosti u oblastima povezanim sa elektroenergetskom djelatnošću.

Poštovane kolege, imam zadovoljstvo da najavim da će u toku 3. savjetovanja biti održana Konstituitivna konferencija Regionalne CIGRE Jugoistočne i centralne Evrope - „Southern European Regional Council of Cigre” – SERCC. Učšće su potvrdili nacionalni komiteti svih bivših jugoslovenskih republika, zatim Italije, Austrije, Rumunije, Grčke i Ukrajine. Inicijativa da se formira SERCC je zasnovana na činjenici da djelujemo u regionu koji je povezan elektroenergetskom infrastrukturuom, isto kao i planiranim aktivnostima na izgradnji novih velikih energetskih objekata, kao što su npr. podmorski kabal između Italije i Crne Gore, italije i Hrvatske, novi 400 kV dalekovodi od crnogorskog primorja, preko Srbije do Rumunije i dalje prema Ukrajini. Povezuje nas potreba za modernizacijom mreža, za primjenom inteligentnih tehnologija u energetsom sistemu, opredeljenje prema održivom razvoju, očuvanju životne sredine i novim oblicima udruženog djelovanja CIGRE u regionu. Isto tako, jako nas povezuje regionalno tržište električne energije. Vjerujemo da ćemo kao Regionalna CIGRE biti bolje pozicionirani u CIGRE Paris i da ćemo bolje doprinijeti popularizaciji CIGRE. Važno je naglasiti da regionalna CIGRE neće uticati na ograničenje stečene autonomije pojedinih nacionalnih komiteta niti izazivati dodatne troškove koji bi opterećivali budžet nacionalnih komiteta. Pored navedenog, uloga regionalne CIGRE jeste da ohrabruje ostale države u regionu da formiraju svoje nacionalne komitete i da nakon prijema u CIGRE Paris, ukoliko žele, pristupe SERCC-u. To znači da smo otvoreni za

pristup novih nacionalnih komiteta iz država koje su članice Ujedinjenih nacija i CIGRE Paris.

Organizacioni odbor se potrudio da u toku održavanja savjetovanja učesnicima bude ponuđen bogat društveni i turistički program. Biće organizovan izlet po najatraktivnijem djelu crnogorskog primorja i posjete kulturno-istorijskim znamenitostima Crne Gore.

Želimo da izrazimo zahvalnost pokroviteljima i sponzorima koji su finansijski pomogli CG KO CIGRE, a posebno autorima, bez čijih radova ovogodišnjeg savjetovanja ne bi bilo.

Radujemo se Vašem dolasku na Savjetovanje i nadam se da ćete biti zadovoljni sa stručnim dijelom programa, da ćete nam dati korisne predloge za podizanje kvaliteta našeg budućeg rada, da ćete uspostaviti korisne poslovne kontakte, steći nove prijatelje i da ćete uživati u jednom od najljepših djelova Crne Gore.

Dobrodošli na 3. savjetovanje CG KO CIGRE.

Predsjednik CG KO CIGRE

Prof. dr Milutin Ostojić

SADRŽAJ

I POČASNI ODBOR.....	9
II PROGRAMSKI ODBOR.....	10
III ORGANIZACIONI ODBOR	10
IV SPISAK RADOVA PO STUDIJSKIM KOMITETIMA	11
V UPUTSTVO ZA UČESNIKE	19
1. Prijava učesnika	19
2. Kotizacija.....	19
3. Rezervacija smještaja.....	20
4. Registracija učesnika savjetovanja	20
5. Prevoz učesnika	20
VI NAČIN RADA NA SAVJETOVANJU	21
1. Rad po grupama	21
2. Referati	21
3. Tehnička sredstva	21
4. Panel prezentacije	22
5. Izložba.....	22

6. Poslovne prezentacije.....	22
VII PRATEĆI PROGRAM SAVJETOVANJA	23
1. Društveni program.....	23
2. Izlet	23
3. Gratis hotela Maestral.....	23

I POČASNI ODBOR

Predsjednik

Prof. dr Milutin Ostojić, predsjednik CG KO CIGRE

Članovi odbora

dr Vladimir Kavarić, ministar ekonomije u Vladi Republike Crne Gore

Prof.dr Sanja Vlahović, ministar nauke u Vladi Republike Crne Gore

Branimir Gvozdenović, ministar održivog razvoja i turizma u Vladi Republike Crne Gore

Prof.dr Vujica Lazović, ministar za informaciono društvo i telekomunikacije u Vladi Republike Crne Gore

Srđan Kovačević, predsjednik Odbora direktora EPCG AD Nikšić

Enrico Malerba, izvršni direktor EPCG AD Nikšić

Dragan Laketić, predsjednik Odbora direktora CGES AD

Ljubo Knežević, izvršni direktor CGES AD

Domenico Iorio, menadžer za razvoj i investicije - TERNA

Prof.dr Predrag Miranović, rektor Univerziteta Crne Gore

Prof.dr Zoran Veljović, dekan Elektrotehničkog fakulteta u Podgorici

Prof.dr Momir Đurović, predsjednik CANU

Prof.dr Božidar Nikolić, predsjednik DANU

Dragutin Martinović, Predsjedavajući Odbora Regulatorne agencije za energetiku

Zoran Sekulić, izvršni direktor Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost

Lazar Rađenović, predsjednik Opštine Budva

II PROGRAMSKI ODBOR

Predsjednik

Prof. dr Ilija Vujošević, predsjednik STK C1

Članovi odbora

Ranko Vukotić, predsjednik STK A1

mr Predrag Mijajlović, predsjednik STK A2

Zoran Ostojić, predsjednik STK A3

Rade Dašić, predsjednik STK B1

Doc.dr Saša Mujović, predsjednik STK B2

Milovan Božović, predsjednik STK B3

Prof. dr Vladan Vujičić, predsjednik STK B4

Miodrag Stanišić, predsjednik STK B5

Ljubo Knežević, predsjednik STK C2

Vlajko Jauković, predsjednik STK C3

dr Vladan Radulović, predsjednik STK C4

Momir Grbović, predsjednik STK C5

Vojislav Vukadinović, predsjednik STK C6

Zoran Sekulić, predsjednik STK D1

Slavka Marković, predsjednik STK D2

III ORGANIZACIONI ODBOR

Predsjednik

Vladimir Vujović, potpredsjednik CG KO CIGRE

Članovi odbora

Rajko Šebek, EPCG AD Nikšić

Anton Radonić, EPCG AD Nikšić

Marko Vojičić, EPCG AD Nikšić

mr Mimo Mirković, CGES AD

mr Martin Čalasan, Elektrotehnički fakultet u Podgorici

mr Milica Deretić, sekretar CG KO CIGRE

IV SPISAK RADOVA PO STUDIJSKIM KOMITETIMA

STK A1 Obrtne električne mašine

- R A1-01 **Koordinacija podešenja poduzbudnog limitera i zaštite od nastanka uzbude** - Blaženka Brkljač, Igor Bartulović - Končar elektronika i automatika; Dobrilo Gačević, Željko Pejović - EPCG AD Nikšić, TE Pljevlja
- R A1-02 **Uticaj cikličnih promena opterećenja na stanje izolacionih sistema velikih hidrogeneratora** - Ljubiša Nikolić, Nikola Ilić - Elektrotehnički institut "Nikola Tesla"; Radislav Pantić - ATB Sever, Subotica; Ljubomir Stojanović - HE "Piroć", Piroć, Srbija
- R A1-03 **Uticaj viših harmonika na rad sinhronog generatora** - Miljan Jovović; Dragan Jovović - EPCG AD Nikšić, HE Piva
- R A1-04 **Da li su GA algoritmi efikasni u odeđivanju PID parametara AVR sistema sinhrono mašine?** - Spec.Sci. Jole Vujović - EPCG AD Nikšić; Prof.dr Milutin Ostojić, Mr Martin Čalasan - ETF Podgorica
- R A1-05 **Dokle idu efikasnosti električnih mašina i pogona?** - Mr Martin Čalasan, Prof. dr Milutin Ostojić - ETF Podgorica
- R A1-06 **Uticaj poprečne indukcije na varijable asinhronog motora sa nelinearnom magnetskom karakteristikom** - Borislav Brnjada - EPCG AD Nikšić, ED Bar
- R A1-07 **Uticaj torzionih oscilacija radnog vratila na varijable invertorski napajanog asinhronog motora** – Borislav Brnjada - EPCG AD Nikšić, ED Bar; Prof. dr Milutin Ostojić - ETF Podgorica
- R A1-08 **Tendencije, razvoj i implementacija električnih mašina u proizvodnji električne energije s naglaskom na iskorišćenju energije vjetrova** - Bojan Đordan, Ranko Vukotić, Olga Radulović - EPCG AD Nikšić

STK A2 Transformatori

- R A2-01 **Proračun snage fiksne kondenzatorske baterije za kompenzaciju reaktivne energije transformatora** - Prof.dr Gojko Joksimović - ETF Podgorica

- R A2-02 **Specifičnosti dijagnostike pogonskog stanja transformatora sa regulatorom napona** - Branka Đurić, Slađana Teslić, Dragan Teslić, Jelena Janković - Elektrotehnički institut "Nikola Tesla"
- R A2-03 **Osnove analize sadržaja vlage u izolacionom sistemu energetskog transformatora primjenom RVM metode** - mr Predrag Mijajlović - CGES AD
- R A2-04 **Vjerodostojnost interpretacije RVM dijagnostike** - Goran Martinović, mr Predrag Mijajlović, Željko Ivanović - CGES AD
- R A2-05 **Primena nove metode ispitivanja energetskih transformatora - dielektrična spektroskopija u frekventnom domenu (FDS)** - Đorđe Jovanović, Branko Pejović, Jelena Lazić, Jelena Ponočko, Srđan Milosavljević - Elektrotehnički institut "Nikola Tesla"; Radovan Đukanović, Dragan Barović - HE Perućica, EPCG; Radovan Radosavljević - ETF Beograd, Srbija
- R A2-06 **Vibrodijagnostika energetskih transformatora** - mr Predrag Mijajlović, Goran Martinović - CGES AD
- R A2-07 **PCB kontaminacija transformatora punjenih mineralnim uljem - izrada inventara** - Slađana Teslić, Branka Đurić, Jelena Janković, Jelena Lukić - Elektrotehnički institut "Nikola Tesla"; Božidar Janičijević - JP Elektroprivreda Srbije, Beograd, Srbija

STK A3 Visokonaponska oprema

- R A3-01 **Eksploatacioni parametri mjernih transformatora** - Miloš Rašković, mr Predrag Mijajlović - CGES AD
- R A3-02 **Tiristorski kontrolisani reaktori - analiza struja** - Mr Martin Čalasan - ETF Podgorica; Nikola Dragaš - Tržnice i pijace, DOO Podgorica

STK B1 Kablovi

- R B1-01 **Ispitivanja parcijalnih pražnjenja na SN i VN kablovskim mrežama** - Ana Milošević, Nenad Kartalović, Nikola Ilić, Srđan Milosavljević - Institut Nikola Tesla, Beograd, Srbija
- R B1-02 **Izrada profilisanih, kompaktnih, fleksibilnih provodnika** - Miodrag Nikolić, Ljubomir Šovljakov - NOVKABEL AD Novi Sad, Srbija

STK B2 Nadzemni vodovi

- R B2-01 **Visokotemperaturni GAP provodnici - tehnička i ekonomska opravdanost, specifičnosti, nedostaci i nove metode izvođenja** - Dragan Perunović, Dušan Bogetić - CGES AD
- R B2-02 **Proračun sila na stubove nadzemnih elektroenergetskih vodova** - Spec.Sci Nina Šišević - Nacionalni Dispečerski Centar, CGES AD; Prof.dr Jadranka Radović, Doc.dr Saša Mujović - ETF Podgorica
- R B2-03 **Proračun opterećenja i karakteristika aluminijskih stubova za visokonaponske nadzemne elektroenergetske vodove** - Prof.dr Jadranka Radović, Milovan Radulović - ETF Podgorica; Prof.dr Duško Lučić - Građevinski fakultet UCG; Đorđe Đuričić - Visoka poslovno-tehnička škola strukovnih studija u Užicu

STK B3 Postrojenja

- R B3-01 **Analiza hidromehaničkih prelaznih režima na HE Piva za slučaj brzog zaustavljanja francisovog agregata** - Mr Zdravko Giljen - EPCG AD Nikšić, Direkcija za poslovni i tehnički razvoj; Doc.dr Uroš Karadžić - Mašinski fakultet Podgorica
- R B3-02 **Razvoj i realizacija sistema radio daljinskog upravljanja na električnim mostnim dizalicama** - Pavle Stepanić, Aleksa Krošnjar, Dušan Katić, Goran Milovanović - Lola Institut d.o.o., Srbija; Ranko Vukotić - EPCG AD Nikšić, HE Perućica
- R B3-03 **Novi EN standard za razvodne ploče sopstvene potrošnje i prva iskustva sa njegovom upotrebom** - Marko Smole - IBE Consulting Engineers, Slovenija

STK B4 Visokonaponski jednosmjerni (HVDC) sistemi i energetska elektronika

- R B4-01 **Energetska elektronika u vjetrogeneratorskim sistemima** - Mr Martin Čalasan, Prof. dr Vladan Vujičić - ETF Podgorica

- R B4-02 **Upravljanje integrisanim buck-flyback pretvaračem** - Sandro Markić - EPCG AD Nikšić, ED Ulcinj, Prof.dr Vladan Vujičić - ETF Podgorica
- R B4-03 **Pregled metoda za upravljanje prekidačkim reluktantnim motorom bez upotrebe senzora pozicije** - Sandro Markić - EPCG AD Nikšić, ED Ulcinj, Prof. dr Vladan Vujičić, Prof. dr Milovan Radulović - ETF Podgorica

STK B5 Zaštita i automatizacija

- R B5-01 **Revitalizacija sistema zaštite i upravljanja u 400kV trafostanicama CGES-a** - Ivan Višić, Stipe Smoljo, Damir Poljak - PRO INTEGRIS d.o.o. Hrvatska; Ivan Bulatović, Ivan Asanović - CGES AD; Denis Bukva - SIEMENS AG; Marko Tasić - Institut Mihajlo Pupin
- R B5-02 **Prikaz sistema upravljanja u HE Perućica** - Ana Grbović, Ratko Pavićević, Ljubo Milić - EPCG AD Nikšić
- R B5-03 **Efekti štednje energije korištenjem kompenzacije reaktivne električne snage** - Milovan Unković - Institut dr Simo Milošević; Tatjana Dlabač – Fakultet za pomorstvo Kotor

STK C1 Razvoj i ekonomija EES

- R C1-01 **Uticaj energetske efikasnosti na ekološke i ekonomske parametre kod termoenergetskih postrojenja na ugalj** - M.Sc. Adis Rahmanović - RMU Banovići, BiH; Prof.dr Izudin Kapetanović - Univerzitet u Tuzli, BiH
- R C1-02 **Mogućnost skladištenja energije vjetra** - Filip Asanović - EPCG AD Nikšić, ED Cetinje

STK C2 Eksploatacija i upravljanje EES

- R C2-01 **Web aplikacija za registraciju i učešće na aukciji za dodjelu prekograničnih prenosnih kapaciteta** - Milan Laković - CGES AD, Nacionalni Dispečerski Centar

- R C2-02 **Razvoj nove integrisane verzije SCADA/EMS/DMS programskih paketa** - Goran Jakupović, Tanja Stojanović, Miloš Stojić, Tatjana Vračarić, Aleksandar Mihajlov, Ninel Čukalevski, Nina Radnović - Institut Mihajlo Pupin Beograd, Srbija
- R C2-03 **Analiza uticaja priključenja vjetroelektrana na prenosnu mrežu 110 kV crnogorskog elektroenergetskog sistema sa aspekta tranzijentne stabilnosti** - Nikola Mugoša, mr Zoran Miljanić - ETF Podgorica
- R C2-04 **Analiza podužnih nesimetrija u elektroenergetskim sistemima** – Miodrag Rajković - CGES AD, Nacionalni Dispečerski Centar
- R C2-05 **Dinamičke simulacije u cilju verifikacije plana uspostavljanja rada EES-a Crne Gore nakon raspada** – Nebojša Jović - EKC, Beograd; Zoran Jovanović - CGES AD Podgorica
- R C2-06 **Plan uspostavljanja Elektroenergetskog sistema nakon raspada uz prisustvo spoljašnjeg napona** - Damjan Krivačević - Nacionalni Dispečerski Centar, CGES AD Podgorica

STK C3 Performanse sistema zaštite životne sredine

- R C3-01 **Uticaj proizvodnje električne energije na životnu sredinu** - Prof.dr Sreten Škuletić, Doc.dr Vladan Radulović, Spec.Sci Mijo Gubić, Mr Milica Knežević - ETF Podgorica
- R C3-02 **Električna i magnetna polja nadzemnih vodova - tehnički i biološki aspekti** - mr Martin Čalasan, Prof.dr Milutin Ostojić - ETF Podgorica
- R C3-03 **I nacionalni izvještaj o promjeni klime u Crnoj Gori - mjere i procjene smanjenja emisija sa efektom staklene bašte u sektoru energetike** - Nebojša Jablan - CGES AD
- R C3-04 **Eko standardi u funkciji kvaliteta životne sredine** - Vlajko Jauković – EPCG AD Nikšić, Sektor za sistem kvaliteta
- R C3-05 **Monitoring sa CEMS sistemima** - dr Jurij Čretnik, Matjaž Šlibar - RACI d.o.o. Slovenija, Radomir Potpara - EPCG AD Nikšić, TE Pljevlja, Nenad Jerinić - Vattenfall Europe Power Consult East d.o.o.
- R C3-06 **Novi tehnički normativi i prateći standardi - kako oni utiču na racionalizaciju potrošnje električne energije** - Nedeljko Djordan - GENIVAR, Kanada

- R C3-07 **Gips iz termoelektrana kao sekundarna sirovina** - mr Snežana Đurović – EPCG AD Nikšić, Sektor za zaštitu životne sredine
- R C3-08 **Deponija "Maljevac" 1982-2012., ekološki uticaj na okolinu** - Milorad Vemić, Radomir Vemić - EPCG AD Nikšić, TE Pljevlja

STK C4 Tehničke performanse EES

- R C4-01 **Metode i uređaji za mjerenje energije vjetra** - Doc.dr Vladan Radulović, Prof.dr Sreten Škuletić, Spec.Sci Predrag Damjanović - ETF Podgorica
- R C4-02 **Mogućnost korišćenja geotermalnih izvora energije** - Prof.dr Sreten Škuletić, Doc.dr Vladan Radulović, Spec.Sci Milan Kilibarda - ETF Podgorica
- R C4-03 **Određivanje pogodnih lokacija za korišćenje sunčeve energije** - Doc.dr Vladan Radulović, Prof.dr Sreten Škuletić, Spec.Sci Ivan Stešević, Mr Milica Knežević - ETF Podgorica
- R C4-04 **Proračun karakterističnih veličina struja kratkih spojeva u visokonaponskim razvodnim postrojenjima** - Prof.dr Sreten Škuletić, Vjera Popović - ETF Podgorica
- R C4-05 **Određivanje granične udaljenosti mjesta kvara sa aspekta izbora prekidača u visokonaponskim razvodnim postrojenjima** - Vjera Popović - ETF Podgorica
- R C4-06 **Mogućnost korišćenja fazorske simulacije za analizu kratkih spojeva u srednjenaponskoj mreži** - Doc.dr Vladan Radulović, Prof.dr Sreten Škuletić, Ivan Stešević - ETF Podgorica
- R C4-07 **Uticaj harmonika na tačnost pokazivanja trofaznog induktionog brojila** - Doc.dr Saša Mujović - ETF Podgorica, Vuko Vukićević - PCG AD Nikšić, ED Podgorica, Prof.dr Jadranka Radović - ETF Podgorica

STK C5 Tržišta električne energije i deregulacija

- R C5-01 **Uticaj cijena prekograničnih prenosnih kapaciteta i bilansa električne energije na tržište i formiranje cijena u regionu** – Milutin Kilibarda, Predrag Mrkić - EPCG AD Nikšić, OC Upravljanje energijom

- R C5-02 **Tržište pomoćnih usluga** – Zoran Radulović - CGES AD, Nacionalni Dispečerski Centar
- R C5-03 **Regulacija kvaliteta snadbijevanja električnom energijom u funkciji regulacije cijena monopolskih djelatnosti** – Nikola Dragaš - Tržnice i pijace d.o.o.Podgorica
- R C5-04 **Energetska i ekonomska analiza opravdanosti izgradnje mini akumulacije u retenziji Vrtac i poređenje rezultata sa analizom prevođenja voda Zete u akumulacije Krupac i Slano** - Branko Glomazić, Momir Grbović, Dušan Bulajić - EPCG AD Nikšić, OC Upravljanje energijom
- R C5-05 **Mogućnosti korišćenja sistema Zeta-Krupac-Slano sa stanovišta ekonomske i energetske opravdanosti za periode 01.04 - 13.05. i 01.10. - 12.11.2012. godine** - Momir Grbović, Snežana Stanišić, Darko Krivokapić - EPCG AD Nikšić, OC Upravljanje energijom
- R C5-06 **Energetska i ekonomska analiza prevođenja voda rijeke Zete u akumulacije Krupac i Slano** - Momir Grbović, Dušan Bulajić, Branko Glomazić - EPCG AD Nikšić, OC Upravljanje energijom

STK C6 Distributivni sistemi i decentralizovana proizvodnja

- R C6-01 **Modifikovani proračun fluksa magnetćenja i kompenzacije zasićenja vektorski upravljane asinhronne mašine** - Borislav Brnjada - EPCG AD Nikšić, ED Bar
- R C6-02 **Problematika priključenja decentralizovanih sistema za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora male snage na ED mrežu** - Dr Goran Kovačević - EPCG AD Nikšić, ED Tivat
- R C6-03 **Multikriterijsko planiranje distribucijske mreže srednjeg napona** - Tomislav Baričević, Minea Skok, Viktorija Dudjak - Energetski institut Hrvoje Požar Zagreb, Hrvatska
- R C6-04 **Jedan od mogućih pristupa ekonomskoj analizi isplativosti ugradnje uređaja upravljanja na 10 kV DV sa primjerom odabira tehničkog rješenja na 10 kV DV Lipova Ravan u ED Nikšić** – Rade Dašić - EPCG AD Nikšić, FC Distribucija; Vanja Maksimović, Radoslav Mirković - EPCG AD Nikšić, ED Nikšić

STK D2 Informacioni sistemi i telekomunikacije

- R D2-01 **Procesna mreža - temelj modernih sistema automatizacije, zaštite i upravljanja** - Ivan Višić, Mladen Perkov - PRO INTEGRIS d.o.o., Hrvatska, Ivan Asanović, Ivan Bulatović - CGES AD
- R D2-02 **Sistem za daljinski nadzor mreže optičkih kablova** - Slavka Marković - CGES AD; Darko Lekić - IBIS Instruments Beograd

V UPUTSTVO ZA UČESNIKE

1. Prijava učesnika

Pravo učešća na Savjetovanju stiče se podnošenjem Prijave učešća i uplatom kotizacije.

Prijava učešća nalazi se i na web stranici: www.cigre.me

2. Kotizacija

Iznos kotizacije je 150€ do 01.04.2013. godine, a poslije toga 170€.

Kotizacija obezbjeđuje učesniku:

- Pravo učešća u radu savjetovanja;
- Pravo na USB memoriju sa radovima sa Savjetovanja;
- Program rada na Savjetovanju;
- Zbornik kratkih sadržaja;
- Torbu sa pratećim sadržajem;
- Program rada na Savjetovanju;
- Izvještaj o radu Savjetovanja;
- Učešće na Svečanom otvaranju, Koktelu dobrodošlice i zajedničkoj večeri;
- Samoposluženje tokom kafe pauze (kafa, čaj, voda, sitni kolači);
- Transfer Hotel-Budva-Hotel (5x dnevno) po redu vožnje na Oglasnoj tabli;
- Fotokopije do 3 referata po izboru.

3. Rezervacija smještaja

Za učesnike III Savjetovanja CG KO CIGRE, obezbijeđen je smještaj u Hotelu Maestral u Pržnu. Rezervacija smještaja se vrši popunjavanjem i uplatom po Obrascu.

Cijena smještaja na bazi punog pansiona u dvokrevetnoj sobi je 69€, a u jednokrevetnoj sobi 88,5€ (+1.5 € , osiguranje i boravišna taksa).

Obrazac za rezervaciju smještaja nalazi se i na web stranici: www.cigre.me

4. Registracija učesnika savjetovanja

Po dolasku, svi učesnici treba da se jave na Registracioni pult Savjetovanja, gdje će primiti materijale i dobiti sve potrebne informacije u vezi rada Savjetovanja.

5. Prevoz učesnika

Za goste iz okruženja organizovan je transfer sa aerodroma Podgorica, Tivat i Dubrovnik. Učesnici zainteresovani za obezbjeđenje prevoza treba da popune Prijavu za transfer, i u skladu sa uputstvom, pošalju je e-mailom ili fax-om najkasnije do 03.05.2013. godine. Prijava za transfer sa cijenama nalazi se na web stranici: www.cigre.me

Prevoz učesnika Savjetovanja obavljaće turistička agencija Meridian DMC iz Kotora.

Za učesnike iz Crne Gore su na raspolaganju sredstva javnog saobraćaja.

Ukoliko EPCG AD i CGES AD organizuju kolektivni prevoz svojih učesnika, svi do tada prijavljeni učesnici iz Crne Gore će biti obaviješteni i biće im omogućeno korišćenje.

VI NAČIN RADA NA SAVJETOVANJU

1. Rad po grupama

Stručni rad na Savjetovanju obuhvata problematiku 15 Studijskih komiteta, u okviru definisanih preferencijalnih tema.

Diskusija se vodi u okviru STK na osnovu pitanja recenzenata, stručnih izvjestilaca i pitanja prijavljenih za diskusiju.

Istovremeno će raditi po 3 grupe u skladu sa Rasporedom rada.

Po završetku rada, STK će formirati predlog zaključaka i predlog o najzapaženijem referatu, koji će se usvojiti na sjednici Upravnog odbora CG KO CIGRE. Pored toga, STK će definisati preferencijalne teme za IV Savjetovanje CG KO CIGRE.

2. Referati

Na III Savjetovanju CG KO CIGRE, razmatraće se stručna problematika sadržana u 66 prihvaćenih radova. Spisak radova po studijskim komitetima dat je u poglavlju IV Programa rada.

3. Tehnička sredstva

Autorima i uvodničarima okruglog stola su na raspolaganju video projektori.

Autori i uvodničari su dužni, dan prije izlaganja, da postave i testiraju prezentaciju na računaru predviđenom za prikazivanje prezentacije.

4. Panel prezentacije

1. tema: **Elektromagnetsko zračenje elektroenergetskih objekata**
uvodničari: Prof.dr Milutin Ostojić, Predsjednik CG KO CIGRE – ETF Podgorica; mr Martin Čalasan – ETF Podgorica; Tamara Đurović – Ministarstvo održivog razvoja i turizma; Blagota Novosel – Glavni republički elektroenergetski inspektor

2. tema: **Slučaj Andrijevića 2013. – Poruke i pouke**
uvodničari: Ljubo Knežević - Izvršni direktor CGES AD; Prof.dr Sreten Škuletić - ETF Podgorica; Branko Micev - HMZ Crne Gore

3. tema: **po izboru EPCG AD Nikšić**

Uvodničari će imati na raspolaganju 30-45 min. Diskusija po temi će trajati 30 min.

Teme okruglih stolova i njihove prezentacije biće dostupne na USB memoriji III Savjetovanja CG KO CIGRE.

5. Izložba

Na III Savjetovanju biće organizovana Tehnička izložba na kojoj će proizvođači opreme i druge organizacije prikazati svoja dostignuća značajna za elektroenergetski sektor.

6. Poslovne prezentacije

U skladu sa Programom marketinga biće prezentirani proizvodni programi i mogućnosti za pružanje usluga u elektroenergetskom sektoru.

VII PRATEĆI PROGRAM SAVJETOVANJA

Za učesnike Savjetovanja Organizacioni odbor je pripremio prateći program.

1. Društveni program

Za učesnike sa plaćenom kotizacijom biće organizovano:

- **Svečano otvaranje** (ponedjeljak, 13.05.2013., 19h) - Konferencijski centar Hotela Maestral
- **Koktel dobrodošlice** (ponedjeljak, 13.05.2013., 20h) - Terasa hotela Maestral
- **Zajednička večera** (srijeda, 15.05.2013., 20h) - Restoran Lumpar, Hotel Maestral

2. Izlet

Za učesnike III Savjetovanja planiran je izlet u Boku Kotorsku, sa posjetom drevnim gradovima Kotoru i Perastu i ostrvu „Gospa od Škrpjela”, značajnim turističkim destinacijama Crne Gore. Izlet će organizovati agencija Meridian DMC iz Kotora.

Prijava, sadržaj, cijena i termini izleta su detaljno dati na web stranici: www.cigre.me

3. Gratis hotela Maestral

Učesnici Savjetovanja imaju gratis korišćenje unutrašnjeg bazena, Fitness centra i slobodan ulaz u varijete Casino-a.

Pored toga, učesnici Savjetovanja imaju 15% popusta na cijene pića u bifeu Hotela Maestral i tokom zajedničke večere.